

Προγράμματα πρώιμης παρέμβασης για
παιδιά με αναπτυξιακές δυσκολίες στην
Προσχολική Ηλικία

Δρ Ζωή Καραμπατζάκη
Σχολική Σύμβουλος
Προσχολικής Αγωγής

ΚΑΤΑΛΛΗΛΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ

- Η σημασία της αισθητηριακής και κινητικής αγωγής για τα παιδιά με αναπτυξιακές δυσκολίες είναι τεράστια επειδή ασκώντας την προσοχή , τη μνήμη , την αντίληψη , την παρατηρητικότητα ενισχύουμε την ίδια τους τη νοημοσύνη.

ΚΑΤΑΛΛΗΛΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ

- Όλες οι κινητικές ασκήσεις αδρής & λεπτής κινητικότητας
- Ασκήσεις ενίσχυσης της μνήμης
- Ασκήσεις ενίσχυσης της προσοχής
- Ασκήσεις παρατηρητικότητας
- Ασκήσεις ενίσχυσης αντίληψης (ακουστικής , οπτικής)

ΚΑΤΑΛΛΗΛΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ

- Ασκήσεις που ανταποκρίνονται στην πνευματική τους ηλικία.
- Ασκήσεις για να μάθουν να αυτοεξυπηρετούνται στην προσωπική τους ζωή , κάτι πολύ σημαντικό για να νοιώθουν ανεξάρτητα άτομα.

ΚΑΤΑΛΛΗΛΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ

- Ασκήσεις πλευρίωσης
- Ασκήσεις οργάνωσης του χώρου και του χρόνου
- Βίωση των κατευθύνσεων
- Συμβολικά παιχνίδια
- Παιδαγωγικά επιτραπέζια παιχνίδια (puzzles , ντόμινο κ.λ.π.)

ΚΑΤΑΛΛΗΛΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ

- Χειροτεχνικές – καλλιτεχνικές δραστηριότητες
- Προφορικά γλωσσικά παιχνίδια και ασκήσεις
- Ασκήσεις συντονισμού
- Ασκήσεις σωματικού σχήματος

Παιχνίδια για την έννοια του χώρου

- Τοποθετήσεις και μετακινήσεις στην τάξη και στην αυλή.
- Τοποθετήσεις και μετακινήσεις στη διάρκεια παιχνιδιών.
- Τοποθετήσεις και μετακινήσεις σε μακέτες , κουκλόσπιτα κ.λ.π.

Παιχνίδια για την έννοια του χώρου

- Τοποθετήσεις και μετακινήσεις σε εικόνες και σχήματα.
- Το παιχνίδι του κρυμμένου θησαυρού με εντολές.
- Η τυφλόμυγα με υποδείξεις
- Βήματα χορού

Παιχνίδια για την έννοια του χώρου

- Η αλεπού και η κότα στο κουκλοθέατρο (η αλεπού κρύβεται και το παιδί ψάχνει να βρει την κότα).
- Ο ταχυδρόμος (να μοιραστούν γράμματα με εντολές θέσης ως προς κάποιο σύστημα αναφοράς στο χώρο) ή το μπακάλικό (να μοιραστούν τρόφιμα με εντολές).
- Καθρέφτες

Παιχνίδια για την έννοια του χώρου

- Τοποθέτηση των αντικειμένων και επίπλων της τάξης για κάποια δραστηριότητα ή εκδήλωση και επαναφορά τους.
- Διαδρομές
- Κοντορεβιθούλης
- Κουτσό
- Μικροί λαβύρινθοι
- Γύρω – γύρω όλοι

Παιχνίδια για την έννοια του χώρου

- Ο λύκος και τα αρνάκια
- Το μαντηλάκι
- Βρες τη φωλιά σου
- Οι λαγοί στο δάσος
- Αυτοκίνητα και τροχονόμοι

Ασκήσεις οργάνωσης του χρόνου

Οι ασκήσεις οργάνωσης του χρόνου συνδυασμένες με βιώματα και κίνηση από την καθημερινή ζωή αποσκοπούν στο να κατανοήσει το παιδί έννοιες όπως :

- Πρώτα – μετά (πρώτα πλύθηκα, μετά ντύθηκα)
- Αργά – γρήγορα (τρέχουμε στο γρήγορο ρυθμό, περπατάμε αργά κάνοντας περίπατο).

Ασκήσεις οργάνωσης του χρόνου

- Μέρα – νύχτα , νωρίς – αργά , τώρα – ύστερα , πριν – μετά
- Πρωί – μεσημέρι – βράδυ (το πρωί σηκώνομαι νωρίς και το βράδυ κοιμάμαι αργά)
- Τη διαδοχή των ημερών της εβδομάδας

Ασκήσεις οργάνωσης του χρόνου

- Τον προσδιορισμό της ώρας , σε συνδυασμό με τυποποιημένες προσωπικές δραστηριότητες (Στις 9:00 ερχόμαστε στο νηπιαγωγείο , στις 11:00 βγαίνουμε διάλειμμα).

Ασκήσεις οργάνωσης του χρόνου

- Τη διάρκεια εκτέλεσης μιας εργασίας
- Το χρόνο που μεσολαβεί ανάμεσα σε δύο (2) γεγονότα
- Τα χαρακτηριστικά των εποχών μέσα από καιρικά φαινόμενα , ασχολίες των ανθρώπων.

Ασκήσεις οργάνωσης του χρόνου

- Τη διαδοχή των μηνών
- Την ηλικία (πόσο χρονών είναι , πόσο χρονών είναι η δασκάλα του)
- Οι ασκήσεις που γίνονται με τη βοήθεια ρυθμού και μουσικής βοηθούν επίσης στην κατανόηση των χρονικών εννοιών

Ασκήσεις λεπτής κινητικότητας

- Ξεκινάμε με περιστροφές των καρπών έχοντας :
 - α. Τα δάχτυλα χαλαρά.
 - β. Σφίγγοντας την γροθιά μας.
- Και στις δύο περιπτώσεις περιστρέφουμε τον καρπό και προς τις δύο διευθύνσεις , δηλαδή δεξιόστροφα και αριστερόστροφα.
- Ανοίγουμε - κλείνουμε με δύναμη τα δάχτυλα , έτσι ώστε να γίνεται γροθιά η παλάμη. Επαναλαμβάνουμε μερικές φορές.

Ασκήσεις λεπτής κινητικότητας

- Παρατήρηση : Στα περισσότερα παιδιά με κινητικά προβλήματα η αδυναμία του καρπού και των δαχτύλων είναι χαρακτηριστική , γι' αυτό προτείνουμε ασκήσεις ενδυνάμωσης με οποιοδήποτε διασκεδαστικό τρόπο , π.χ πλαστελίνη που σφίγγουμε και μορφοποιούμε ή ειδικά μαλακά μπαλάκια κινησιοθεραπείας.

Ασκήσεις λεπτής κινητικότητας

- Αφού ήδη αναγνωρίζονται και ονομάζονται τα δάχτυλα προσπαθούμε να κινητοποιήσουμε καθένα απ' αυτά κρατώντας τα υπόλοιπα ή και όλα μαζί. Κάμψη - έκταση, πρσαγωγή - απαγωγή (κλείσιμο - άνοιγμα μπρος - πίσω, κλείσιμο - άνοιγμα μέσα - έξω).
- Τρίβουμε τις παλαμιαίες επιφάνειες τη μια με την άλλη ανοίγοντας μια πλαστελίνη.

Ασκήσεις λεπτής κινητικότητας

- Τρίβουμε τις ραχιαίες επιφάνειες των χεριών με τις παλάμες μας.
- Ανοίγουμε τα δάχτυλα ενός χεριού και μετά με το άλλο χέρι ξεκινώντας από τη ραχιαία επιφάνειά του περνάμε τα δάχτυλα του πάνω χεριού ανάμεσα σ' αυτά του κάτω.
- Κάνουμε κυκλικές κινήσεις συνεχόμενες με τα χέρια όπως όταν τα πλένουμε στη βρύση.

Ασκήσεις λεπτής κινητικότητας

- Προσπαθούμε , κλείνοντας δείκτη και αντίχειρα , να κάνουμε θηλίτσες που κρέμεται η μια από την άλλη, εναλλάξ.
- Προσπαθούμε να μετρήσουμε με τον αντίχειρα όλα τα δάχτυλα (έρχεται αντικριστά σε όλα τα δάχτυλα) ακουμπώντας τα και ταυτόχρονα πιέζουμε με μεγαλύτερη δύναμη.
- Κυκλικές κινήσεις του αντίχειρα.

Ασκήσεις λεπτής κινητικότητας

- Με ένα χαρτί που τραβάμε συνεχώς από τους κλειστούς δείκτη και αντίχειρα, ασκούμε περισσότερο τη συλλεκτική δύναμη .
- Πιέζουμε 5 και 5 δάχτυλα των αντίθετων χεριών μεταξύ τους χωρίς να λυγίσουν.
- Ακουμπούν 5 και 5 δάχτυλα των χεριών μεταξύ τους λυγίζοντας και τεντώνοντας εναλλάξ.

Ασκήσεις λεπτής κινητικότητας

- Σπρώχνουν η μια παλάμη την άλλη.
Σπρώχνουμε ένα τοίχο με τις παλάμες μας έχοντας λυγισμένους καρπούς και τεντωμένους αγκώνες.
- Δίνουμε βάρος στους καρπούς από τετραποειδή θέση (στα τέσσερα).

Ασκήσεις λεπτής κινητικότητας

- Το παιδί βάζει το χέρι απλωμένο οριζόντια πάνω στο τραπέζι , πάνω στο οποίο έχουμε βάλει ένα σακουλάκι με σπόρους ή άμμο. Με τη ράχη του χεριού , ενώ το μικρό δάχτυλο στηρίζεται πάνω στο τραπέζι το παιδί θα σπρώξει το σακουλάκι ως τη δεξιά άκρη του τραπεζιού (στην αριστερή για τους αριστερόχειρες).

Ασκήσεις λεπτής κινητικότητας

- Πιάνουμε ένα ποτήρι νερό και προσπαθούμε να χύσουμε το περιεχόμενό του σε ένα άλλο ποτήρι ή σε ένα μπουκάλι με στενό λαιμό.
- Μετράμε σελίδες τετραδίων.
- Βάζουμε χάντρες μέσα σε μπουκάλια.
- Τυλίγουμε - ξετυλίγουμε διάφορα κουτιά ή πακέτα.

Ασκήσεις λεπτής κινητικότητας

- Ντυνόμαστε - γδυνόμαστε - πλενόμαστε μόνοι.
- Τακτοποιούμε μικροαντικείμενα , τα βάζουμε στη θέση τους , κρεμάμε ρούχα στην κρεμάστρα.
- Χρησιμοποιούμε διάφορα εργαλεία όπως το ψαλίδι , για να κόψουμε χαρτιά ή προσχεδιασμένες γραμμές.
- Κάνουμε διάφορες κατασκευές , puzzles , πύργους που συναρμολογούμε και κατεδαφίζουμε.

Ασκήσεις λεπτής κινητικότητας

- Παίζουμε πινγκ- πογκ - ή κάνουμε ότι παίζουμε - ή ρακέτες για σταθερό χτύπημα της ρακέτας και συνεχιζόμενη χαρακτηριστική κίνηση του χτυπήματος .
- Βάζουμε το παιδί να σχίσει χαρτιά κατά μήκος γραμμών που έχουμε ζωγραφίσει εμείς χρησιμοποιώντας τον δείκτη και τον αντίχειρα των χεριών τους.

Ασκήσεις λεπτής κινητικότητας

- Ανοιγοκλείνουμε μανταλάκια με το χέρι .
- Καρφώνουμε πινέζες σε φελιζόλ.
- Μαζεύουμε από το πάτωμα διάφορα μικροαντικείμενα (συνδετήρες, φασόλια, ρύζι κ.λ.π.)
- Τους δίνουμε πλαστικούς συνδετήρες και φτιάχνουν αλυσίδα.
- Όλες οι χειροτεχνικές εργασίες , βοηθούν επίσης την εξάσκηση. Τέτοιες μπορεί να είναι :

Ασκήσεις λεπτής κινητικότητας

- Ζωγραφική με δαχτυλομπογιές ,κηρομπογιές με χοντρούς μαρκαδόρους κι αργότερα με δυσκολότερα μέσα όπως το μολύβι ή το στυλό.
- Πλαστική.
- Χαρτοκοπτική και χαρτοκολλητική .
- Χαρτουφαντική και πλέξιμο.
- Κατασκευές με χαρτιά , χαρτόνια , σπирτόκουτα , πακέτα τσιγάρων κ.λ.π.
- Χάραξη γραμμών στο έδαφος γύρω από ένα στεφάνι, γύρω από τις πατούσες μας.

Ασκήσεις πλευρίωσης

- Με τις ασκήσεις για την πλευρίωση θέλουμε να δείξουμε στο παιδί πώς να μεταχειρίζεται γενικά την αριστερή του πλευρά και τη δεξιά ταυτόχρονα , αλλά η μη επικρατέστερη πλευρά βοηθάει μόνο , την εργασία της επικρατέστερης πλευράς. Τονίζεται μόνο η μία πλευρά όχι όμως σε αντιπαράθεση με την άλλη. Αυτή η ανακάλυψη μπορεί να γίνεται με τις κινήσεις και τις χειρονομίες της καθημερινής ζωής όπως :

Ασκήσεις πλευρίωσης

- Κόβουμε χαρτιά : το επικρατέστερο χέρι κρατάει το ψαλίδι , ενώ το άλλο κρατάει το χαρτί.
- Περνούμε χάντρες σε μια κλωστή
- Τοποθετούμε τα προσωπικά μας είδη μέσα στην τσάντα μας
- Γεμίζουμε ένα ποτήρι με νερό : το επικρατέστερο χέρι γυρίζει τη βρύση , ενώ το άλλο κρατάει το ποτήρι

Ασκήσεις πλευρίωσης

- Αλείφουμε με κόλλα : το επικρατέστερο χέρι τεντώνει το χαρτί , για να μην το τσαλακώσουμε
- Χρησιμοποιούμε τα παιχνίδια “Lego” ή άλλα παιχνίδια σχετικά με συνταίριασμα
- Κόβουμε πλαστελίνη
- Κουμπωνόμαστε και ξεκουμπωνόμαστε

Ασκήσεις πλευρίωσης

- Βιδώνουμε και ξεβιδώνουμε καπάκια σε μπουκάλια ή βάζα
- Κάνουμε κουτσό
- Κλωτσάμε μια μπάλα
- Στεκόμαστε στο ένα πόδι , κρατώντας ισορροπία.

Ασκήσεις πλευρίωσης

- Γενικά η πλευρίωση εμπεδώνεται καλύτερα όταν το παιδί “βιώσει” την επικρατέστερη πλευρά του μέσα από την κίνηση. Οι ασκήσεις μπορούν να συνδυάζονται με αθλητικές δραστηριότητες και να γίνονται αβίαστα , ευχάριστα με τη μορφή παιχνιδιού.

Ασκήσεις επικοινωνίας

- Οι ασκήσεις επικοινωνίας είναι πολύ σημαντικές (ιδιαίτερα για παιδιά με νοητική υστέρηση ή αυτισμό) γιατί μ' αυτές ασκούνται στο να μάθουν να ακούν με προσοχή , να δίνουν σαφείς απαντήσεις , να εκφράζονται ελεύθερα , να είναι σε θέση να ανακαλούν πληροφορίες που άκουσαν , να γνωρίζουν και ν' αξιολογούν τα συναισθήματα των άλλων , όπως ακριβώς και τα δικά τους.

Ασκήσεις επικοινωνίας

- Τα διάφορα παιχνίδια γνωριμίας , όπου το κάθε παιδί λέει το όνομά του
- Οι συνεντεύξεις , για να αναπτύξουν την ικανότητα να σχηματίζουν ερωτήσεις και να δίνουν σαφείς απαντήσεις και να γνωρίσουν ο ένας τον άλλο καλύτερα
- Μάσκες συναισθημάτων , για την ανάπτυξη της ικανότητας παρατήρησης και ανακάλυψης μη λεκτικής επικοινωνίας.

Ασκήσεις επικοινωνίας

- Έκφραση συναισθημάτων όπως (χαρά , λύπη , θυμός , έκπληξη κ.τ.λ.) με ελεύθερη κίνηση στο χώρο που να εκφράζει αυτά τα συναισθήματα
- Να ανακαλύψουν και να κατανοήσουν το πρόβλημα της ταυτόχρονης ομιλίας , που εμποδίζει την επικοινωνία.

Ασκήσεις επικοινωνίας

- Να οξύνουν την ικανότητα ακουστικής διάκρισης (πχ. α) Με τις φωνές των ζώων και με κλειστά μάτια. β) Με τη λέξη που προεπιλέγουν και κάθε φορά που την ακούν σε μια ιστορία αντιδρούν με ένα συγκεκριμένο τρόπο)

Γλωσσικές ασκήσεις

- Τα παιδιά κατονομάζουν αντικείμενα ή εικόνες αντικειμένων
- Περιγράφουν ομοιότητες ή διαφορές ανάμεσα σε αντικείμενα ή τις εικόνες τους.
- Αναγνωρίζουν μαγνητοφωνημένους ήχους και τους περιγράφουν
- Αναγνωρίζουν μαγνητοφωνημένους ήχους και τους συνδέουν με την αντίστοιχη εικόνα της πηγής παραγωγής τους.

Γλωσσικές ασκήσεις

- Περιγράφουν καταστάσεις ή γεγονότα που έχουν βιώσει ή παρατηρήσει.
- Τοποθετούν τις εικόνες μιας ιστορίας σε εξελικτική σειρά ενώ ταυτόχρονα την διηγούνται
- Περιγράφουν τη χρήση διαφόρων αντικειμένων
- Μαθαίνουν να κάνουν σωστή χρήση των λέξεων. Π.χ. Ο σκύλος γαυγίζει , το αυτοκίνητο μας μεταφέρει (όχι μας πάει) κ.τ.λ.

Γλωσσικές ασκήσεις

- Μιμούνται φωνές και εκφράσεις διαφόρων προσώπων π.χ του πατέρα , της μητέρας , του παππού , της γιαγιάς , της δασκάλας , του μανάβη , κ.τ.λ. (επίδειξη εικόνων)
- Παίζουν το παιχνίδι της τηλεόρασης
- Χρησιμοποιούν το μαγνητόφωνο για επικοινωνία με παιδιά άλλων Νηπ/γείων
- Δημιουργούν δικές τους ιστορίες

Γλωσσικές ασκήσεις

- Παιχνίδια συνειρμών. Η νηπιαγωγός ή ένα παιδί λει μια λέξη και τα παιδιά απαντούν π.χ. η λάμπα φωτίζει.
- Βρίσκουν λέξεις που να αρχίζουν από τη συλλαβή ή το γράμμα που τους δίνουμε . π.χ "πα" πάπια , πατάτα , πατούσα κ.τ.λ. "Α" αγελάδα , Αγγελάκια
- Κάνουν πληθυσμιακές αλλαγές π.χ. "η μεγάλη αγελάδα" οι μεγάλες αγελάδες

Γλωσσικές ασκήσεις

- Δημιουργούν δικά τους αινίγματα.
- Τους λέμε μια μικρή ιστορία με σκόπιμα λάθη που πρέπει να τα επισημάνουν
- Τους αρχίζουμε μια ιστορία και προκαλούμε τα παιδιά να δώσουν τη συνέχεια και να την τελειώσουν.

Γλωσσικές ασκήσεις

- Οργάνωση μαζί με τα νήπια της γωνιάς της βιβλιοθήκης
- Γνωριμία με βιβλία και με κάθε μορφής έντυπα (εφημερίδες , περιοδικά)
- Διαλογή και ταξινόμηση βιβλίων και διαφόρων εντύπων
- Τακτοποίηση βιβλίων – περιοδικών σε ράφια
- Διαφορές βιβλίων – άλλων εντύπων. (το βιβλίο έχει ράχη , αρχή , τέλος , εξώφυλλο , στέκει όρθιο στο ράφι κ.τ.λ)

Γλωσσικές ασκήσεις

- Έτσι δημιουργούμε εργαστήριο ανάγνωσης για ευαισθητοποίηση με το βιβλίο. Γιατί όπως το παιδί μαθαίνει να μιλάει προοδευτικά κατά τον ίδιο τρόπο πρέπει να μάθει και να διαβάζει.
- Κάνουμε προσεκτική επιλογή των βιβλίων.
- Διαβάζουμε τον τίτλο δείχνοντας τα γράμματα . έτσι το παιδί αντιλαμβάνεται ότι υπάρχουν κάτι σύμβολα που κάτι λένε γι' αυτόν που ξέρει να διαβάζει.

Γλωσσικές ασκήσεις

- Διαβάζουμε την ιστορία και συνειδητοποιούν τη σημασία του κειμένου
- Στα 4 – 5 χρόνια το παιδί αρχίζει να αναγνωρίζει τις λέξεις με την ιδεοοπτική μέθοδο Decroly.
- Κάνουμε φωτοιστορίες
- Γράφουμε διάφορες συνταγές

Γλωσσικές ασκήσεις

- Καλύπτουμε ένα πίνακα ζωγραφικής με αυτοκόλλητα χαρτάκια , τα παιδιά αφαιρούν ένα – ένα χαρτάκι περιγράφοντας μόνο το κομμάτι του πίνακα που αποκαλύπτεται και προσπαθώντας να μαντέψουν το θέμα του.
- Σε ένα κλειστό κουτί ή ένα σακουλάκι τοποθετούμε διάφορα μικροαντικείμενα. Το παιδί με το χέρι και τα δάχτυλα πιάνει ένα αντικείμενο , προσπαθεί να το μαντέψει και το ονομάζει ή το ζωγραφίζει και οι άλλοι “διαβάζουν τη ζωγραφιά του”.

Γλωσσικές ασκήσεις

- Παιχνίδι με ήχους γραμμάτων : Ένα παιδί λει το όνομά του π.χ. Άγγελος. Από τι αρχίζει ; ποια άλλα ονόματα αρχίζουν από "Α"; Ποιών φίλων ή συγγενών σας τα ονόματα αρχίζουν από "Α"; Ποια ζώα αρχίζουν από "Α"; Ποια φυτά , δένδρα , λουλούδια κ.τ.λ.
- Συλλογή θησαυρών (μικρών αντικειμένων ή φωτογραφιών από το σπίτι ή το σχολείο που αρχίζουν από "Α").

Γλωσσικές ασκήσεις

- Κάρτες με ονόματα χωριών , πόλεων που αρχίζουν από "Α".
- Τι παθαίνουμε που αρχίζει από "Α" (αρρωσταίνουμε).
- Συμπληρωματικά θα πρέπει να επισημάνουμε ότι για πολύ σοβαρά προβλήματα λόγου δεν αρκεί η δική μας μόνο προσπάθεια. Η παραπομπή του παιδιού σε περισσότερο ειδικούς (π.χ. λογοπεδικό , ψυχολόγο κ.τ.λ.) θα ήταν ίσως ενδεδειγμένη.

Ασκήσεις οπτικής αντίληψης

- “Βρες τον άτακτο της παρέας”
- Δείχνουμε στο παιδί πολλές εικόνες της ίδιας ομάδας και μιας εικόνας άσχετης (π.χ πολλά λουλούδια κι ανάμεσα μια ομπρέλα , πολλά κουζινικά κι ανάμεσα μια μπάλα , πολλά φρούτα κι ανάμεσα ένα μολύβι). Το παιδί καλείται να βρει τον “άτακτο” της παρέας και να τον βγάλει από το σύνολο.

Ασκήσεις οπτικής αντίληψης

- “Οι κομματιασμένες φωτογραφίες”
- Μεγάλες φωτογραφίες , που έχουμε κόψει σε μικρότερα ίσα κομμάτια (puzzles). Το παιδί καλείται να βρει τα κομμάτια κάθε φωτογραφίας και να τα συναρμολογήσει ώστε να φανεί τι παριστάνει η φωτογραφία..

Ασκήσεις οπτικής αντίληψης

- οι τόμπολες – λότοι σχημάτων και χρωμάτων
- τόμπολες – λότοι αγοριών και κοριτσιών
- τόμπολες – λότοι με διπλές εικόνες
- τόμπολες – λότοι αποχρώσεων
- τόμπολες – λότοι γεωμετρικών σχημάτων
- γεωμετρικά ντόμινο

Ασκήσεις για την οπτική μνήμη

- “Ο ιχνογράφος που έχασε τη μνήμη του”
- Κρατάμε μια αφίσα την οποία δείχνουμε στο παιδί και το αφήνουμε να την παρατηρήσει προσεχτικά για μερικά λεπτά. Έπειτα την κρύβουμε και το παιδί καλείται να απαντήσει σε ερωτήσεις του τύπου : πόσα πρόσωπα υπάρχουν στην αφίσα ή ποιο είναι το χρώμα του τάδε αντικειμένου.

Ασκήσεις για την οπτική μνήμη

- “Τι λείπει”
- Τοποθετούμε πάνω σε ένα τραπέζι μερικά αντικείμενα οικεία στο παιδί. Αφού τα παρατηρήσει προσεχτικά κρύβουμε ένα και το παιδί καλείται να μας πει ποιο αντικείμενο λείπει.

Ασκήσεις για την ακουστική αντίληψη

- 'Μάντεψε από πού προέρχεται ο ήχος''
- Έχουμε διάφορα μουσικά όργανα τοποθετημένα μέσα σε ένα χαρτοκιβώτιο , των οποίων τον ήχο ήδη γνωρίζει το παιδί. Του ζητάμε να κλείσει τα μάτια και να αναγνωρίσει από ποιο όργανο προέρχεται κάθε φορά ο ήχος που παράγουμε.

Ασκήσεις για την ακουστική αντίληψη

- “Βρες το λάθος”
- Τραγουδάμε κάποιο τραγούδι πολύ γνωστό στο παιδί , αντικαθιστώντας μια λέξη με μια άλλη – λάθος. Το παιδί καλείται να την επισημάνει και να βρει τη σωστή.

- ◉ Ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας
- ◉ Ζωή Καραμπατζάκη